

ОУ "Кап. П. Пармаков" с. Градец, общ. Котел, обл. Сливен

8990, ул. "Д. Ганев" №57А, тел. 0878792030, e-mail: info-2000206@edu.mon.bg

Утвърдил:.....

Директор: Силвия Ненова

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

УЧЕБНА 2023 / 2024 г.

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет №28 на проведено заседание на дата 07.09.2023 г. и утвърдена със заповед РД№ 06-887/07.09.2023 г.

I. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА:

1. Училище:

През последните 3 учебни години в Основно училище „Кап. Петър Пармаков”, с. Градец, община Котел, област Сливен се обучават ученици, както следва:

Учебна година	Ученици общо ученици/деца	От тях от ромски произход	Педагогически персонал	Непедагогически персонал
2020-2021	441	441	34	12
2021-2022	434	434	35	14
2022-2023	465	465	36	14

Училището е отдалечено от областния град -намира се на 50 км от гр. Сливен. Състои се от 4 сгради: прогимназия, начално, старо и детска градина. Прогимназията и детската градина се помещават в двуетажни сгради. В училището има 17 класни стаи , училищна столова -2 приспособени класни стаи, 3 компютърни кабинета с 28 компютъра, мултимедиен проектор -16 броя, лаптопи-60, многофункционални устройства-25, таблет. Училището има спортна площадка в две от сградите, включваща футболно, хандбално и баскетболно игрище, има класна стая ,която е пригодена за физкултурен салона.

2. Отпадане от училище:

Броят на отпадналите ученици от нашето училище през последните три учебни години е следния:

- За 2020/2021 г.-3 ученици ;
- За 2021/2022 г.- 12 ученици .
- За 2022/2023- 11 ученици.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- Икономически причини
- Социални причини;
- Образователни причини;
- Етнокултурни причини;
- Психологически причини;
- Институционални причини;
- Причини, свързани със здравния статус.

Социално-икономически причини:

- Лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- Ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите (учебници, тетрадки, дрехи, храна);
- Поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра;
- Използване на детето, не посещаващо училище като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);
- Отсъстващите родители /пребиваващи в други населени места, в затвора/ и отглеждането на децата от възрастни близки, които осигуряват най- често само подслон и храна;
- Високата безработица, крайната бедност и трудовата миграция в региона. Децата често сменят училището, което води до понижаване на мотивацията им за учене и последващо отпадане.

Образователните причини:

- Затрудненията при усвояване на учебния материал;
- Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава училище;
- Наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.;
- Възможност за обучение в професионална паралелка

Етнокултурни причини:

- По-ранното стъпване в брак;
- Страх на родителите поради опасност от открадване;
- По-ниска ценност на образованието;
- Нивото на образование на родителите или настойниците с ромска принадлежност води до недооценяване на училищното образование и незаинтересованост от задължителното обучение на децата. Заниженият родителски контрол и неправилно формираното отношение в семейството към училището и към учебния процес.

Психологически причини:

- Чувство за неуспех;
- Отчуждение от натрупания училищен опит, неувереност в себе си;
- Самовъзприемане: „нямах късмет“, „не ми провървя“, усещане за ограничен контрол върху събитията;

Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и училищно. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на училище

Причини, свързани със здравния статус:

- Наркомания, алкохол, тютюнопушене – превантивни мерки;
- Сексуално образование и предпазване от СПИН – превантивни мерки;
- Осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

3. Отсъствия от училище:

Учебна година	Извинени отсъствия	Неизвинени отсъствия	Брой ученици с неизвинени отсъствия	Среден брой отсъствия на 1 ученик

2019-2020	16587 1/2	8695 ½	243	36
2020-2021	26178	6119	112	12
2021-2022	15774	12447	103	9

Отсъствията се допускат главно от учениците от прогимназиален етап. Основна причина за тях е нехайното отношение към учебния процес, безотговорността на родителите, които не считат образованието за ценност. Много ученици са принуждавани от родителите си да работят или да се грижат за по-малките си братя и сестри и придружават родителите си при отсъствие от дома или пазят дома при тяхно отсъствие.

4. Успех в училище:

Учебна година	Среден успех на училището	Среден успех от тестовото оценяване	Брой ученици в олимпиади и национални състезания
2019-2020	3,65	2,12	0
2020-2021	4,00	2,36	0
2021-2022	3,56	2,35	0

5. Продължаване на обучението в средни училища:

Учебна година	Брой завършили ученици основно образование	Брой продължили ученици в гимназиален етап
2019-2020	53	47
2020-2021	50	48
2021-2022	29	29

След завършване на основно образование момчетата много бързо се омъжват, а момчетата започват работа, но дори и когато не работят не желаят да продължат образованието си.

6. Родители:

- Родителски срещи:

При организирането им, обикновено след края на учебните занятия – присъстват от около 20 % до 45% от родителите. Обикновено това са родители или настойници на ученици с добро поведение и успех.

- Училищно настоятелство:

ОУ „Кап. Петър Пармаков”, с. Градец има съдебно регистрирано училищно настоятелство от 2005 година.

- Родителите и училищния живот:

- Посещаване на училищни и извънучилищни празници и тържества.
- Присъствие на заседанията на Координационния съвет и активно съдействие при разрешаване на възникнали проблеми с ромски ученици.
- Присъствие на заседанията на Обществения съвет, който се сформира от учебната 2016 / 2017 г. и активно подпомагане развитието на училището - подкрепа на дисциплината на учениците, партньорство за намиране на общи решения на съществуващите проблеми.

II. ЦЕЛИ:

1. Повишаване на учебните резултати на учениците при вътрешни и външни оценявания.
2. Подобряване нивото на владеене на български език.
3. Активно използване на извънкласните и извънучилищните дейности за превенция на отпадането на ученици от училище.
4. Целенасочена работа за приобщаване и по-масово включване на ромски родители в живота на училището.
5. Създаване на среда и условия за развитие и изява на личностните качества и потенциал на децата.
6. Повишаване на здравната култура на ученици и родители.

7. Работа за подобряване на комуникативността, адаптивността, мотивацията за учене и продължаване на образованието на учениците и родителите им.

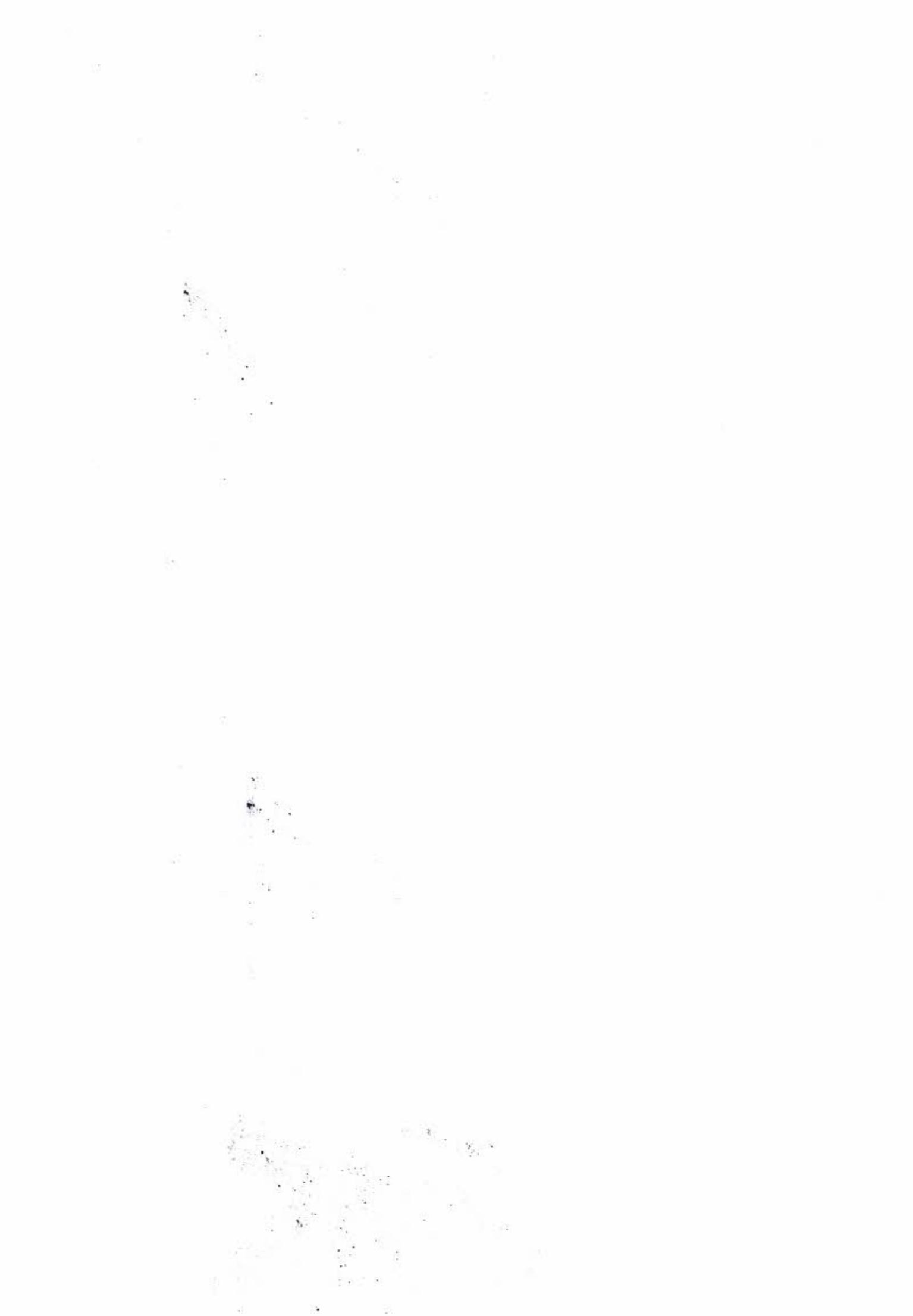
8. Създаване у децата на чувство за принадлежност към училището и лична ангажираност с проблемите му.

Чрез настоящата програма ще се опитаме да разрешим следните проблеми:

- Намаляване на неизвинените отсъствия спрямо учебната 2020/2021 година;
- Намаляване броя на отпадналите ученици спрямо учебната 2020/2021 година;
- Увеличаване броя на учениците, продължаващи образованието си в гимназиален етап;
- Участие на родители в училищни изяви – празници, спорт, лектории, извънкласни дейности, проекти.

III. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

В целевата дейност ще включим ученици от 4 и 7 клас, както и застрашените от отпадане и в риск ученици в другите класове.

IV. ДЕЙНОСТИ:

ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТОЯЩИТЕ МЕРКИ:

(текущо мерките и дейностите могат да бъдат променяни)

Проблем	Дейност	Очаквани резултати	Срок	Отговорник
Отпадане на ученици, поради голям брой отсъствия, липса на училищна готовност, ранни бракове	Конкурс за лично творчество (стихотворение, разказ, есе, рисунка и др.) Открит урок с учители от училището, родители или учители и деца от други училища. Фотоизложба на снимки от ежедневието на децата, направени от тях. Представяне на празници и	Намаляване броя на отсъствията и задържане в у-ще. Повишаване интереса към училище при съвместна дейност училище – подготвителна група/ПГ/. Намаляване случаите на отпадане от училище, поради ранни бракове на ученици в задължителна уч. възраст.	16 септември 2022г. до 30 юни 2023г.	Учители ЦДО Класни ръководители

	обичаи. Използване на интерактивни техники и игри: „Направи добро, за да получиш добро”, „Пиян морков” и др. Съвместна работа на училището с детската градина и ПГ. Участие в занимания, съобразно интересите.			
Ниска мотивация за учене.	Проучване чрез анкети и интервюта причините за ниската мотивация за учене. Участие в занимания, съобразно интересите.	Повишена мотивацията за посещение на учебните занятия, успех и постижения.	16 септември 2022 г. до 30 юни 2023г.	Жулиета Анева-педагогически съветник Кл. ръководители Учители ЦДО
Тормози	Организиране на лектории с		16септември	Силвия Ненова

насилие в училище – поведенчески проблеми.	ученици и родители. Провеждане ден на ученическото самоуправление. Включване в училищни тържества. Организиране на викторини и състезания по различни теми, свързани с ромите. Участие в група за повишаване на социалните умения за общуване. Използване на посредник при решаване на конфликт в училище.	Предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.	2022 г. до 30 юни 2023 г	– училищен медиатор Кл. ръководители Пед. съветник
Занижен контрол от страна на родителите. Неграмотност	Провеждане на лектории за здравно образование с родителите; родителско участие в училищен патронен празник, тържество за Коледа, Баба Марта,	Променено отношението и нагласата на родителите към училищната институция като полезна и необходима за тях. Повишен интерес към	16 септември 2022 г. до 30 юни 2023г	Класните ръководители

на родителите.	Първа пролет, Великден; провеждане на общи тематични срещи с родителите по проблеми на отговорността по възпитание и образование на децата.	учебния процес, завишен контрола върху своите деца.	
Недостатъчна индивидуална работа със застрашените от отпадане ученици	Работа с ученици, включени в поименен списък изготвен от класните ръководители, в който класове има ученици, застрашени от отпадане по различна причина (деца със затруднения в ограмотвяването, ученици, в семействата на които има ранни бракове и др.); Изработване на индивидуален тематичен план за преодоляване на изоставането; Психолого- педагогическа подкрепа и съдействие за индивидуална работа със	Намален брой на застрашените от отпадане ученици. Изградено умение за самонаблюдение и успешно преодоляване на изоставането.	16 септември 2022 г. до 30 юни 2023г
			Учители по предмети с консултации и пед. съветник

	застрашените от отпадане ученици. Личностна подкрепа чрез допълнителна работа с ученика.				
Ниска здравна култура на ученици и родители	Изнасяне на лекции, беседи, семинари	Информираност за здравна култура	16 септември 2022 г. до 30 юни 2023г	Медицинска сестра	
Взаимодействие с институции	Изнасяне на лекции, филми от Детска педагогическа стая/ДПС/ към РУ-Котел	Променено отношението и нагласата към училищната институция като полезна и необходима за тях.	16 септември 2022 г. до 30 юни 2023г	Инспектор Кабаджов	
	Работа с отдел за "Закрила на детето" за подкрепа на деца в риск	Намален брой на ученици в риск	септември 2022 г. до 30 юни 2023г	Педагогическия съветник	
	Работа с дирекция „Социално подпомагане“	Намален брой на необоснованите отсъствия от училище	септември 2022 г. до 30 юни 2023г	Петя Дънекова-заместник директор	

Програмата за превенция на ранното напускане на училище на основание Решение на Министерския съвет № 373/05.07.2017 г. в ОУ „Кап. Петър Пармаков” предвижда Екип за обхващане и задържане в училище на деца и ученици в задължителна предучилищна възраст в състав:

Ръководител-Даниела Йорданова Йорданова ст.експерт – РУО – Сливен

Членове: Община Котел:

- Радостина Иванова Пенева – мед. сестра
- Мария Иванова Раева – обществен възпитател
- Светла Стоянова Вълкова – специалист читалище в с.Градец
- Веселин Урумов – кмет на с. Градец
- Христина Любомирова Кузманова-медиатор ЦРДУ

Образователна институция:

- Мария Вълева Панайотова-ЗДУД
- Петя Тодорова Дънекова-ЗДАСД
- Николайка Стефанова Генчева – старши учител
- Минка Савова Иванова – старши учител
- Пенка Николова Братунова – старши учител
- Антоанета Димова Братунова – старши учител

- Анна Бянкova Иванова – старши учител
- Жулиета Георгиева Анева- педагогически съветник

Дирекция „Социално подпомагане “:

- Върбан Стефанов Бъчваров – социален работник
- Валери Николаев Георгиев – социален работник

РУ на МВР:

- Стефан Кудев – мл.ПИ

На основание т.5 от Решение на Министерския съвет № 373/05.07.2017г. Екипът за обхващане осъществява дейности по:

- идентифициране на децата и учениците в задължителна училищна възраст, които не са обхванати в образователната система, и предприемане на мерки за обхващането им;
- идентифициране на децата и учениците, отпаднали от училище, и осъществяване на дейности за реинтеграцията им в образователната система;
- идентифициране на децата и учениците в риск от отпадане от училище и осъществяване на мерки за задържането им в образователната система;
- изготвяне на списък с мерки по отношение на всяко дете, което е идентифицирано като необхванато, отпаднало или застрашено от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на комплексен подход от интервенции;

- осъществяване на взаимодействие с родителите за включване и задържане на децата и учениците в образователната система;
- привличане и работа с медиатори;
- предприемане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на децата по буква „г“ в съответствие с Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
- предоставяне на информация на кметовете на общините за констатирани нарушения на задълженията на родителите с цел налагане на наказания по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Директор:

Силвия Ненова